

לחיילינו היקרים העומדים על המשמר – שלומכם ישגא!!!
 "כל רודפיה השיגוה בין המצרים..." (איכה א'-ג)
 הימים שבין י"ז תמוז לט' באב נקראו בין המצרים ע"ש פסוק זה. ומוכן הוא שאויב מחופר יחכה "במעבר הכרחי"
 – בין המצרים, שם קל לו לפגוע. מדוע ימים אלו פגיעים יותר?
 ר' צדוק מלובלין מבאר ע"ד החסידות – "כל רודף – י'ה זה ימצא השגה גדולה יותר. ולפי"ד ימים אלו מסוגלים
 מפני שבהם נמצא המלך בשדה וכמובן בקרבתו עלינו להיזהר יותר.
 בימים שבין כ"ט סיוון עד ט' באב יצאו המרגלים בשליחות משה לתור את הארץ ולעורר תשוקה רבה בליבות בני"י,
 ע"מ להיכנס לארץ בזכות וללא מלחמות (מגיד מישרים), ובכי חינם זה היווה ככי דורות וביום זה נחרבו 2
 המקדשות ונחרשה ירושלים ע"י טרוספונוס הרשע... ונחרבה גוש קטיף וכו'.
 אלפי שנים עברו ואנו בכל שנה בוכים בעיקר את החסר – את השכינה ששרתה בקרבנו ותפארת מקדשנו השמש,
 שעתה שועלים וערלים מהלכים בו. את פילוג עמנו הזרוע בארצות בדמות עצמות יבשות.
 ע"מ לתקן המאיסה בארץ חמדה, בכל שנה בזמן זה אנו קוראים הפרשות פינחס, מטות-מסעי ודברים, העוסקות
 בכיבוש וירושת ארצנו ונחלתה. וזו הבטחה לנו, כי ימים אלו יהפכו לנו בע"ה בקרוב לששון לשמחה וירושת ארצנו
 המובטחת כולה. אמן כן יהי רצון.

חדשי השנה משולים לאברי ראש האדם ולפי חז"ל חודשי תמוז ואב כנגד עין ימין ושמאל, עליהם כונן ירמיהו –
 "עיני עיני יורדה מים..." (איכה א'-ט"ז), והם עתידים להיות ימי מועד ובקרוב תתקיים הנבואה – "כי עין בעין יראו
 בשב"ה ציון", ואכן לפי מסורת חז"ל (פתח' אסר' י"א) נולד משיח בן דוד ביום ט' באב שיתגלה בקרוב.
 בתלמוד ירושלמי (יומא פ"א-ה"א) נאמר כל מי שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו וכו'. והרי היו צדיקים רבים משך
 הדורות שלא נבנה בימיהם? אלא שלכל אחד מאיתנו יש חלק בבניין אותו צריך להשלים ע"י הופעת אישיותו וע"י
 הנשיאה בעול הכלל – זהו הבניין בפועל שיתנשא בראש הר המוריה שמשם יוצאת הוראה לעולם וחיים על ישראל.
 הגר"א נבצל מביא ע"ד ההלצה: שהרי לעת"ל יהפכו י"ז בתמוז וט' באב לחגים שמחים וביניהם יהיה חול המועד.
 ויש אומרים – ט' באב יהיה חג ראשון וי"ז בתמוז שני והימים ביניהם חול המועד... – נמ' לאמירת תחנון...

* * *

מהנעשה במכינה –

סיימנו בשעה טובה שנה פוריה ומוצלחת, חלק מהחבר'ה מתגייסים ומאחלים הצלחה בשרות משמעותי אל תשכחו
 להודיע בזמן בסיום קורס קצינים – ב"ה נגיע! (שייטת, גולני, ה. קרבית ושיריון).
 טיילנו בצפון משניר-בנייאס עד הכנרת ברגל ובאבובים, היה מטורף!
 עד י"ז בתמוז עברנו ללמוד בשיבת "שב"ו" בקבר רחל אימנו. מתגבשות כמה תוכניות בוגרים, משיעור אחת לכמה
 זמן, לרווקים וכן לנשואים בנפרד. ועד לתוכנית מלאה בשילוב עם ישיבת הרב אליהו אלקסלסי בקבר רחל.
 לחברה שנשארים בשנה ב' – נשנס מותניים ונצלול עמוק עמוק בים התורה וההלכה וזמן מוצלח ומועיל.
 נשמח לשמור על קשר תמיד, המשיכו לבקר במכינה ולבא לשבתות וחגים.
 ואחרונים חביבים תלמידי שנה א' החדשים – כל ההתחלות קשות אך משתלמות בהמשך – בואו עם כוחות חדשים
 וחיוך רחב על הפנים וביחד נצא לדרך.

איחולים:

- *למרדכי מנשרי לרגל אירוסיו עם רעיה חנה.
- *ליניב ומור שנישאו ביום ירושלים.
- תזכו להקים בית נאמן וקדוש בישראל.
- *לרב דוד פופקין ומש' להולדת הבת שירה מרים בחיך ירא אלוקים תינתן.
- *לנתנאל וסיון שילה להולדת הבן.
- *לעמיחי ואוראל לסיום קורס מטקי"ם.

תנחומים לאוראל דאודי במות אביו – מן השמים תנחמו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

מחכים לכם ומתפללים לשלומכם, עשו חייל והצליחו.

שלכם

נתנאל הראל.

052-6071713

אחי ורעי תלמידי המכינה הקדושה

שלום רב!!

הגמרא בנדריים פא', וב"מ פה':

מביאה את הפסוק בירמיהו ט' י"א-י"ב: "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה על מה אבדה הארץ ניצתה כמדבר בלי עובר ויאמר ה' על עזבם את תורתך אשר נתתי לפניהם ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה וילכו אחרי שרירות ליבם וגו'". אמר רב יהודה אמר רב... דבר זה (השאלה ששואל הנביא על מה אבדה הארץ) נשאל לחכמים לנביאים, ולמלאכי השרת ולא פרשהו, אף אחד לא ידע לענות מה הסיבה שבגללה אבדה הארץ, נחרב בית קדשינו ותפארתנו וגלינו מארצנו, עד שפרשו הקב"ה בעצמו- "על עזבם את תורתך... ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה", אלא שיש כאן כפילות לשון, שהרי לא שמעו בקולי ממילא גם לא הלכו בה, זה היינו הך, מתרצת הגמרא "שלא ברכו בתורה תחילה". מסביר רש"י- לא ברכו ברכות התורה "אשר בחר בנו" וכו' לפני הלימוד בתורה. וזה מגלה דעתם "שאינה מתנה חשובה להם".

הר"ן בשם רבנו יונה מסביר שלא הייתה התורה חשובה בעיניהם כ"כ שיהא ראוי לברך עליה. שלא עסקו בה לשמה ולכן זלזלו בברכתה.

פשוט שהגמרא לא שואלת מה היו החטאים שגרמו לחורבן, שזה נמצא בכמה מקומות בש"ס ובמדרשים, שם מפורט מה היו החטאים שגרמו לחורבן בית ראשון (ע"ז, ג"ע, ש"ד) ובית שני (שנאת חנם) ועוד רשימה ארוכה של חטאים- שלטון מושחת, שוחד, חילול שבת, ביטול ק"ש, ביטול תורה מתשב"ר, אין בוש, משווים קטן לגדול, לא מוכיחים חוטאים, מבזים ת"ח, פסקו אנשי אמונה ועוד... ודאי שלאחר רשימה כ"כ ארוכה של עבירות לא שייכת השאלה על איזה חטאים נענשו בחורבן, ועוד שכל אלו חטאים גלויים וידועים וא"כ מדוע חכמי ישראל לא יכלו לאמרם? מדוע הנביאים ומלאכי השרת לא יכלו לאמרם, עד שצריך הקב"ה בכבודו ובעצמו לגלות את הסיבה לחורבן?

אלא שמדובר פה על שרש החטא הסמוי מן העין, שגם עין חכמים נביאים לא מבחינה בו. צריך גילוי אלוקי להצביע על הנקודה הפנימית שהיא היא שהובילה לכל החטאים הרבים בתקופה שלפני החורבן.

תשובת הגמרא היא שהשורש לכל העבירות שלפני החורבן הוא "שלא ברכו בתורה תחילה", גם כאן פשוט שאין הכוונה רק על אי אמירת ברכות התורה וכפי שרש"י והר"ן הדגישו שהבעיה היא היחס לתורה- שאינה חשובה להם, הביטוי לכך הוא זלזול בברכות התורה, יותר מכך כתב המהר"ל (ח"א נדרים פא'): "ח"ו שלא היו מברכים בתורה תחילה... בודאי היו מברכין בתורה תחילה בפה ולב, רק לא היו מברכין השי"ת על נתינת התורה כמו שראוי לברך על זה... וא"כ לא היו דבקים בתורה כראוי", ברור למהר"ל שהם ברכו ואפ"ל בכוונה, אבל לא בהכרה אמיתית עמוקה מה היא התורה.

הגר"ח דרוקמן שליט"א הסביר- כמו אדם שמקבל שרשרת עם הרבה אבנים שנראות כזכוכיות ואומר תודה מכל הלב. אבל האמת שהאבנים האלו הם יהלומים נמצא שכל מה שאמר תודה אינו כלום לגודל האמיתי של המתנה שקיבל. עלינו להפנים בחיינו מה גודל תורתנו ערכה העצום והנורא לאין ערוך, התורה היא כל חיינו, וממילא כשלא מבינים גודל זה, התוצאות מרות, האדם נופל בחטאים ומדרדר עוד

ועוד כיון שיש פגם בשורש ממילא כל הענפים אינם אחוזים היטב ואט אט נרקבים. ריקבון זה פגע באחיותנו בא"י, הרי"ף בעין יעקב מסביר שבעצם חוסר ההכרה בגדלות התורה, חוסר ההבנה מה זה "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", מה זה עם סגולה, ומה זה מחייב אותנו, הרפיון הזה "שאינו מודה בבחירה שבחר בנו השי"ת... א"כ גם אין חלק בארץ, כי לא נתנה ה' אלא לעם זו בחר... ויגלם ה' אל ארץ אחרת" התוצאה של הגלות ועזיבת הארץ היא המשך ישיר לבגידה בתורה, א"י מגיעה לעם סגולה, לעם הנבחר, בתנאי שהוא מודה ומכיר בבחירתו ומכיר בערך העצום של תורתנו, וכשנחלש הקשר לתורה נחלש הקשר לארצינו והוגלינו מארצנו, לצערנו ראינו בדורינו חורבן של חבל ארץ (גוש קטיף) ברור ששורשו של החורבן היה בעזיבת התורה ובחוסר ההכרה ב"אשר בחר חנו מכל העמים" ומתוך כך זלזול והתנכרות לתורה, עלינו מוטל לחזק את הקשר של עמינו לתורת ישראל, ליעוד הגדול של העם הקדוש הזה, ונתחיל בנו...

נתחזק בהי"ת בכל מה שאפשר ומתוך החיבור לכל חלקי האומה בנגלה ובנסתר הדבר ישפיע ויתקן ויזרז את גאולתנו.

חיילים יקרים, אתם שמכירים ויודעים את ייעודינו "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו" ומתוך כך נדרש מאיתנו להיות "ממלכת כוהנים וגוי קדוש" ו"אור לגויים" בכוח זה בידיעה ברורה זאת חיזקו ואימצו והביאו ברכה לאומה כולה בהי"ת.

שלכם

אלי אלקסלסי.

מצו"ב לקט הלכות לימי בין המצרים ותשעה באב, מתוך הקשר לירושלים ולבית המקדש מתוך הזיכרון של תפארת האומה, והגעגועים לשיבה למלא כוחנו, באים פרטי ההלכות לעורר בנו את זיכרון ירושלים. בתוך כל הלכה והלכה גנוז כוח חיבור ושיבה לעמ"י, א"י, ות"י ולבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן!

* כדאי לעיין בחוברת הלכה כסדרה בהוצאת הרב"צ "ימי בין המצרים" (צבע צהוב/כתום)

מי"ז בתמוז

1. מי"ז בתמוז- אסורים מסיבות של שמחה.
2. אין מסתפרים ואין מתגלחים מי"ז בתמוז. (רמ"א, והאר"י הקדוש) לשו"ע אסור רק בשבוע שחל בו ט"ב. [אם יש דרישה להראות מסודר, כאמצעי להגברת כושר ההרתעה- מותר להתגלח, שאין זה ליופי אלא לצורך (כחיצים ביד גיבור)].
3. משנכנס אב ממעטין בשמחה = אין שמחים לגמרי.
4. מותר ליטול ציפורניים.
5. אסור לכבס ולגהץ מר"ח (רמ"א), לשו"ע אסור רק בשבוע שחל בו ט"ב.
6. אין ללבוש בגדים מכובסים ומגוהצים מר"ח (רמ"א), ולשו"ע האיסור רק בשבוע שחל בו ט"ב.
7. לכבוד שבת-קודש מותר ללבוש בגדים מכובסים.
8. חייל בפעילות שבגדיו התלכלכו מאוד- מותר להחליפם וללבוש נקיים. גם לנוהגים כרמ"א, במקרה שאין לו בגדים להחלפה - מותר לו לכבס עד שבת.
9. מר"ח נוהגים שלא לאכול בשר ולא לשתות יין.

10. מותר לחייל בתפקיד לאכול בשר כהוראת שעה. (דיני צבא ומלחמה).
- י"א שההיתר הוא רק לחיילים בתעסוקה מבצעית, ויש המקלים גם באימונים במסלול לוחם. לכן מי שיכול להחמיר כשיש תחליפי מזון אחרים כגון סויה וכד' עדיף. וכל מעשיו יהיו לש"ש. ומ"מ כדאי להחמיר בזה מז' אב (שבו נכנסו הגויים להיכל).
11. אסור להתקלח לתענוג מר"ח אב ואפילו במים קרים (רמ"א). לשו"ע האיסור רק בשבוע שחל בו ט"ב ואין איסור במים קרים.
12. חייל שצריך להתקלח מחמת הזיעה- מותר להתקלח במים קרים. (וי"א שמותר להזרים מעט מים חמים, כדי להפיג מעט את קור המים).
13. לפני תשעת הימים, יכין בגדים שאינם מכובסים, באופן שילבש כשעה את כל הבגדים שיצטרך להם, כך נחשב הבגד לאינו מכובס ומותר ללבוש מר"ח (לרמ"א), או בשבוע שחל בו ט"ב (לשו"ע), (באופן זה אין הנאה של לבישת בגד מכובס).
14. בגדי זיעה (תחתונים וגופיות) שהתלכלכו בזיעה וכד'- מותר להחליפם.
15. החלפת מדי ב' נעשית מפני הלכלוך, לכן מותר להחליפם [שהרי הם מוחלפים מפני הלכלוך ולא לנוי ולנוחיות, ודומה לבגדי ילדים שהקל הרמ"א לכבסם (צבא כהלכה)] [ועוד- בגד נקי מקל על ביצוע המשימה (כחיצים ביד גיבור)].
16. באופן כללי ימעט במקלחות, יקצר באורך המקלחת ויעשה רק את הנדרש לנקיון, במים קרים (אם קשה לו יכול להוסיף מעט מים חמים).
17. בערב שבת חזון אפשר להקל ברחיצה במים חמים (שיש מצוה לרחוץ בע"ש). (צבא כהלכה)

ערב ט' באב

1. גם מי שאכל בשר בתשעת הימים- לא יאכל בערב ט"ב.
2. סועדים ארוחת צהריים רגילה לפני מנחה.
3. לא אומרים תחנון במנחה ערב ט' באב.
4. סמוך לשקיעת החמה סועדים סעודה מפסקת, צריך לסיימה לפני השקיעה (בסביבות 7:40 השנה).
5. אסור לאכול בסעודה מפסקת שני תבשילים.
6. מותר לאכול בה תבשיל אחד. אסור לאכול בה בשר, אסור לשתות יין ונוהגים שלא לאכול דגים ולא לשתות שכר (בירה וכד'). מותר לאכול בה מוצרי חלב מפוסטרים ואינם נחשבים כתבשיל. מותר לאכול פירות וירקות חיים ממינים שונים. (ראוי להחמיר ולהחשיב סלט ירקות וכן פירות או ירקות כבושים כתבשיל).
7. יש להימנע מריבוי התענוגים בסעודה המפסקת. מי שיכול- אוכל רק לחם ושותה מים. (בתנאי שלא ייפגם כושרו).
8. נהגו לשבת ע"ג הקרקע בסעודה המפסקת ואין צריך לחלוץ מנעליו.
9. יזהרו שלא לאכול שלושה יחד שלא יתחייבו בזימון, אלא כל אחד ישב בפנינה אחרת, (אם אכלו ביחד לא יזמנו).

10. אם לאחר שסיים הסעודה יש זמן עד שקיעה"ח- מותר לחזור ולאכול או לשתות (רצוי להתנות בזמן הסעודה מפסקת-שלא מקבל עדין את התענית).
11. ראוי להחמיר ללמוד אחר חצות היום בערב ט' באב בדברים המותרים ללמוד בט' באב (ראה בהמשך).
12. לא יטייל בערב ט' באב אחר חצות.
13. עצה טובה להרבות בשתיית מים במשך היום ובאכילת פחמימות. (וימנע מדברים מלוחים, חמוצים, ממתקים ועוגות).

תשעה באב

1. ט"ב אסור באכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ותשה"מ. תלמוד תורה, ושאלת שלום, משקיעה"ח ועד צאה"כ למחרת.

תלמוד תורה:

2. אסור ללמוד תורה. חוץ מדברים הרעים. כגון- ספר איוב, מגילת איכה, פרקי החורבן בירמיה, מדרש איכה, פרק אלו מגלחין במס' מו"ק. אגדות החורבן בפרק הנזיקין בגיטין. ובפרק חלק בסנהדרין, סיפורים על החורבן, דיני ט"ב ודיני אבלות. [עצם חיוב לימוד התורה, שייך גם בתשעה באב, אמנם רק בדברים הרעים כנ"ל. (כל מה שהוא מסדר התפילה - מותר לקרוא)].

אכילה ושתייה:

3. חולה שאין בו סכנה- פטור מלצום. (מעוברות ומניקות צמות, אם יש לה או לוולד חולי, כגון- סחרחורות, חוסר דם וכד'- לא תצום ונכון לעשות ש"ח).
(יולדת עד שלושים יום מהלידה-לא תצום. ולא תאכל לתענוג אלא כדי קיום.)
4. חייל בפעילות מבצעית שהצום פוגע בכושרו הגופני- מותר לאכול ולשתות כדי צרכו. (לא יאכל לשם תענוג, ובסיום תפקידו לא יאכל עוד).

רחיצה:

5. אסור לרחוץ אפי' פניו וידי, במים קרים.
6. בבוקר ייטול, ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו (בלי כף היד).
7. יכול להעביר את ידו הלחה, על עיניו ופניו, כדי להסיר לכלוך.
8. כשיוצא מבית הכסא ייטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו, ואם היו ידיו מלוכלכות- רוחץ את המקום המטונף.
9. איסור הרחיצה הוא לתענוג, אבל להסיר לכלוך- מותר.
לכן חייל שהתלכלך בבוץ או בזיעה וכד' - מותר לרחוץ את המקומות המלוכלכים (בלבד).
10. השוטף פירות ירקות כלים וכד' - אף שרוחץ גם את ידיו- מותר.
11. חייל שחזר עייף מסיור רגלי- מותר לרחוץ את רגליו כדי לחזקן.

סיכה:

12. סיכה בשמן לתענוג אסורה.
13. מותר למרוח משחה על פצע (שאינן זה לתענוג). כמו"כ מותר לסוך איבר הגורם לגירוד.

14. מותר להשתמש בסבון או שמן להסיר לכלוך כשאי אפשר באופן אחר.

15. חייל הנמצא בשמש ורגיש לכוויות- מותר למרוח קרם נגד כוויות.

נעילת הסנדל:

16. אסור לנעול נעליים סנדלים וכד', שגופן או סולייתן מעור.

17. יש לדאוג לפני כן לנעלי גומי, פלסטיק וכד'.

18. חייל בתפקיד שמצריך נעלי עור- מותר לנועלם ומיד כשלא זקוק להם יחליף אותם. (* בכוננות גבוה ישאר עם נעלים כדי לחסוך זמן בהקפצה).

19. חייל שאינו בתפקיד אך נמצא בדרך ואין לו נעלי גומי יכול לנעול נעלי עור. (ובזמן הנסיעה יחלוץ מנעליו אם זה אפשרי) (בנסיעה ישים עפר בנעליו- הגר"מ אליהו שליט"א).

20. מנהג האר"י הקדוש שלא לברך בט"ב "שעשה לי כל צרכי" ודעת המ"ב לברך כרגיל.

* מי שצריך ללכת לבית הכסא ולא יכול ללכת יחף, או בנעלי בד בגלל הטינוף- מותר לו לנעול נעלי עור.

שאיילת שלום:

21. אין שאיילת שלום לחברו, בתשעה באב. [מותר להצדיע בט"ב. (המורים בקשת)].

22. אסור לומר לחברו בוקר טוב וכד'.

23. לאדם שלא יודע הלכה זו, טוב להסביר לו - שאסור לנו לאמר שלום, ביום זה.

24. כשיש חשש שחברו יתבייש, או יפגע - יענה לו שלום בשפה רפה ובכובד ראש.

25. מותר לאחל "מזל טוב" בתשעה באב (שהוא רק ברכה).

ישיבה על הארץ:

26. עד חצות היום יושבים על הארץ (פורסים משהו בינו לבין הקרקע), או על ספסל הפוך וכד' בגובה פחות מג' טפחים (24 ס"מ). והעיקר שיצטער בישיבתו הנמוכה. *ויש מחמירים פחות מטפח (8 ס"מ).

27. הנוסע באוטובוס או במכונית יכול לשבת. (שאיין זה דרך תענוג ונוחיות).

28. גם בשינה יצטער מה שיוכל כגון- לשכב בלי כרית, ויש נוהגים לשכב על הארץ ואבן תחת ראשו. (בפעילות מבצעית שצריך לאגור כוחות, לא יחמיר, וכל מעשיו יהיו לשם שמים).

29. כל השנה אסור לעשן. מ"מ למי שרגיל ועכשיו חוזר בתשובה וגומל עצמו מהעבדות לסיגריות, ידע שיש עוד איסור לעשן בכל הארבע צומות והחמור מכולם ט' באב. ומי שדחוק ביותר יש להקל אחר חצות היום בצנעא.

תשה"מ:

30. תשעה באב אסור בתשה"מ.

31. יש להפריד את מיטתו ממיטת אשתו.

32. מותר למסור לאשתו מיד ליד (כשהיא טהורה).

33. מעיקר הדין אין איסור ליגוע באשתו והמחמיר תע"ב.

מלאכה:

34. העושה מלאכה בט"ב, אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה. (מלאכת דבר האבד מותרת).
35. אדם בריא שצריך לקחת כדור (שאינו לו טעם ערב) ביום הצום- מותר לו לבולעו בלי מים.
36. חייל שאוכל בהיתר, כגון- בפעילות מבצעית- אין צריך לאכול פחות מכשיעור, אמנם לא יאכל לתענוג אלא כדי קיום. (כשנוטל ידיו לפני הסעודה - יטול עד סוף קשרי אצבעותיו וי"א שיטול כרגיל, וכשמברך ברהמ"ז יאמר "נחם" ב"הרחמן", ולדעת הרמ"א יאמר "נחם" בברכת "בונה ירושלים". אם לא אמר- לא חוזר).
37. מותר לחייל להחליף תפקיד עם חייל שלא צם, כדי שיוכל לצום. (משיב מלחמה).
38. מותר להיות תורן המגיש אוכל לחיילים שאינם צמים, כיוון שהאוכל לא שייך לתורן. מ"מ עדיף להחליף תורנות (הגר"מ אליהו שליט"א).
39. חייל בכוננות רשאי לשתות ובמידת הצורך אף לאכול כדי שיהיה מוכן לכל צרה שלא תבא. לדעת הגר"מ א שליט"א מותר לשתות כרגיל ויכולים לשתות משקים בעלי ערך תזונתי כגון- מיץ פירות. (עדיף שלא לשתות מיץ ענבים, שנהגו שלא לשתות יין בתשעת הימים). לדעת הגרש"ז אויירבך זצ"ל ישתה בכל פעם פחות מכשיעור. כ-40 סמ"ק בכל 9 דקות. (המדידה המדויקת היא- כל אחד ממלא את פיו כולו, ומחצית מכמות זאת היא כמלא לוגמיו ופחות משיעור זה שותה כל 9 דקות.) שיעור אכילה פחות מכשיעור הוא- כ-30 סמ"ק מאכל ואוכל כשיעור זה כל 9 דקות. (יזכור דברי הנצי"ב ש"גם שביעה גורם בריאות יתירה הנדרש בעת מלחמה").
40. חייל הנמצא בכוננות טרור- מותר לאכול, כדי שיהיה מוכן לכל משימה.
41. חייל שנמצא בפעילות מבצעית הדורשת מאמץ גופני ממושך (בעיקר במקומות חמים) - ישתה מתחילת הצום, כיון שא"א להבחין מתי אדם מתייבש (הגר"מ אליהו שליט"א).
42. לא יטייל בשוק בט"ב, שלא יבוא לידי שחוק וקלות ראש.

סדר היום

1. לפני ערבית, מורידים הפרוכת מארוה"ק.
2. מדליקים אור מועט, שיוכלו לקרוא איכה וקינות, ויושבים על הקרקע.
3. בתפילת העמידה ערבית, שחרית ומנחה אומרים "נחם" בברכת בנין ירושלים, ואח"כ אומרים "עננו" בברכת "שומע תפילה" כך המנהג לשו"ע, ולמנהג הרמ"א אומרים "נחם" ו"עננו" רק בתפילת המנחה.
4. לאחר העמידה אומרים קדיש תתקבל (וי"נ לאמר קדיש שלם).
5. קוראים מגילת איכה- בלי ברכה.
6. לאחר קריאת איכה אומרים קינות, "ואתה קדוש", קדיש שלם, ועלינו לשבח.
7. גם יחיד קורא איכה וקינות.
8. בלילה, ישנים עם טלית קטן, שלא להתחייב בברכה בבוקר.
9. מתפללים שחרית בלא טלית ותפילין (מנהג המקובלים להתפלל עם טלית ותפילין ולחלוץ לאמירת איכה וקינות). *חייל שחושש שלא יוכל להניח תפילין במשך היום- יניח בתפילת שחרית, ויחלוץ לאמירת איכה וקינות.

10. הש"ץ אומר "עננו" בחזרת הש"ץ בין ברכת "גואל" ל"רופא" בשחרית ובמנחה.
11. כוהנים לא עולים לדוכן ואין אומרים או"א (וי"נ שכוהנים עולים. אם כהן עלה-ישא את כפיו במקום שלא יתפללו מנחה בציבור - יכול כהן לשאת את כפיו בשחרית).
12. לא אומרים תחנון (בשחרית ובמנחה).
13. מוציאים ספר תורה וקוראים שלשה בפרשת "כי תוליד בנים" (פרשת ואתחנן דברים ד') השלישי קורא הפטרה בברכות (לפניה כרגיל, ולאחריה עד "מגן דוד") ומפטירים "אסוף אסיפם" (ירמיה ח', יג' - ט', כג').
14. מכניסים הס"ת ואומרים קינות, ומנהג הספרדים לקרוא הקינות לפני קריאת התורה.
15. אח"כ "אשרי", ו"בא לציון", ומדלגים על הפס' "ואני זאת בריתי", וקדיש שלם, י"נ לסיים התפילה כרגיל ויש נוהגים להשלים במנחה. (חייל שחושש שלא יוכל להשלים במשך היום-סיים התפילה כרגיל- שיר של יום, אין כאלוקינו, ועלינו לשבח).
16. במנחה מתעטפים בטלית ומניחים תפילין בברכה, ומשלימים מה שהחסירו בתפילת שחרית.
17. קריאת התורה ככל תענית ציבור "ויחל משה" (פרשת כי תשא, שמות לב', לשים לב שלעולה שני מדלגים מעט לפרק ל"ד).
18. העולה שלישי קורא הפטרה בברכות (לפניה כרגיל ולאחריה עד "מגן דוד"). מנהג הספרדים להפטיר "שובה ישראל" (הושע י"ד, ב'-י') ומדלגים למיכה ז', י"ח-כ'. מנהג האשכנזים להפטיר "דרשו ה' בהמצאו" (ישעיה נ"ה).
19. בברכת "בונה ירושלים" כשמוסיף "נחם" חותם "מנחם ציון בבנין ירושלים" וי"נ "מנחם ציון ובונה ירושלים".
20. אם שכח לאמר "נחם" או "עננו" - לא חוזר. (אם שכח "נחם" יכול לאמרה לפני "ותחזינה" בלי לחתום).
21. כשמתפללים מנחה אחר פלג המנחה (בערך 6:15-6:30) הכהנים נושאים את כפיהם.
22. עצה טובה- להזהר משתיית תה, קפה, קולה מרוכז במוצאי תענית. וכן להזהר שלא לשתות משקה קר מיד.
23. במוצאי ט"ב מקדשים את הלבנה. (אם יש זמן יטעמו משהו, ינעלו נעלי עור ואח"כ יקדשו הלבנה).
24. במוצאי ט"ב וביום עשירי באב עד חצות נהגו שלא לאכול בשר ולא לשתות יין, לשו"ע המנהג לאסור כל יום עשירי.
25. לדעת המ"ב נהגו לאסור עד חצות, יום עשירי רחיצה, תספורת, כיבוס, (וי"א גם שמיעת ניגונים וגם ברכת "שהחיינו"), ולדעת יחו"ד השו"ע כתב שהמנהג לאסור רק בשר ויין.
26. י"נ לברך איש את רעהו במוצאי ט"ב בברכת "תזכה לראות בנחמת ציון בקרוב"
- # לנוחיותכם מצורפת טבלת דיני בין המצרים של הגר"י קמינצקי שליט"א.

"מנצלים" את המייצר

אחת מן הפרשיות התמוהות בתורה היא פרשת המסעות המצויה בפרשה החותמת את ספר במדבר פרשת מסעי, מעין פירוט ארוך ומיגע של המקומות בהם חנו ישראל במהלך 40 שנות ההליכה במדבר. חז"ל נדרשו לסוגיה ותרצו את הקושי הנ"ל במס' תירוצים, ונביא מקצתם: הרמב"ן מבאר שכתובת המסעות מצוות ה' היא "...עניין לא נתגלה לנו סודו כי "על פי ה'" דבק עם "ויכתוב משה" א"כ לפיו הכתיבה סתומה "סוד ה' ליראיו". לעומתו במדרש תנחומא מובאים הדברים הבאים: "...לפיכך אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה כתוב את המסעות שנסעו ישראל במדבר כדי שידעו כמה ניסים עשיתי עימהם בכל מסע ומסע", ואלו דברי רש"י: "למה נכתבו המסעות הללו להודיע חסדיו של מקום שאף ע"פ שגזר עליהם לטלטלם ולהניעם במדבר לא תאמר שהיו נעים ומטלטלים ממסע למסע כל ארבעים שנה ולא הייתה להם מנוחה שהרי אין כאן אלא ארבעים ושתיים מסעות", לפי המדרש ורש"י נכתבו המסעות כדי לתת שבח לבורא עולם. הספורנו לעומתם מציין שהמסעות הובאו על מנת לשבח את עם ישראל על הליכתו במדבר בארץ לא זרועה "וזהו זכותם שיהיו ראויים להיכנס לארץ". השפת אמת מביא את הדברים הבאים: (עם באור שלי בתוך דבריו) במדרש גדולי עולם ברחו (מכוון ליעקב, משה ודוד) ואני לא נתתי אתכם לברוח לכן אמר הקב"ה למשה כתוב המסעות, והוא מבאר את דבריו, כי הדרך לברוח מן הסכנה, באופן טבעי, ובכל זאת הביא הקב"ה את בני" באותם הדרכים המסוכנים ויש כאן לימוד לדורות להיות נושעים בתוך המצב עצמו, שלא לברוח רק למצוא דרך תוך המייצר עצמו ועל זה נאמר "המדריכנו על במות אויבנו" ולכן נקבעה פרשה זו בין המצרים, לעולם נקראת הפרשה בשלושת השבועות בתקופת בין המצרים, כמו ששנינו שהקב"ה עונה בעת רצון ועונה בעת צרה וכתוב "מן המייצר קראתי יה" וקריאה מוסיף השפת אמת עניינה דבקות, וא"כ החידוש הוא שבתוך המייצר בתוך הקושי, ודווקא בתוכו, ישנה אפשרות גדולה מאוד לקרבת אלוקים גדולה.

בשלושת השבועות בין י"ז בתמוז לתשעה באב אירעו לעם ישראל צרות רבות ורעות, מהבקעת העיר, שבירת הלוחות, חטא העגל, ועד לחורבן בית ראשון ושני, ימים אלו הם ימים של חשבון נפש של התבוננות על דרכינו ומעשינו. אומרים חז"ל "שכל שלא נבנה בהמ"ק בימיו, כאילו נחרב" התעסקות בבניין היא בראש ובראשונה התעסקות בתיקון המידות והמעשים, ולא בבניין הטכני. המייצר והצרה הם מקום שקשה להיות בו. הימים הללו תמיד נופלים בקיץ בחופש הגדול ויש "צורך" איך שהוא להעביר אותם. אסורה השחייה, אסורה שמיעת מוזיקה, לא רצוי לטייל וככלל הימים הם ימי אבל שראוי למעט בהם בשמחה. הרצון הטבעי של האדם הוא לברוח לא להתעמת עם הקושי, עם המיצר, אך השפת אמת דוחף אותנו לתוך המייצר "לנצל" אותו להוציא ממנו קומה שלא ניתן להוציא בימים רגילים במצבים נעימים ונוחים, דוד המלך זוכה לקרבת אלוקים גדולה בעת צרה שם הוא מזהה את יד ה' שאוחזת בו "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עימדי", ועוד נאמר "עת צרה היא ליעקב וממנה ייוושע", ממנה – מן הצרה עצמה תיולד הישועה, וזהו א"כ הלימוד הגדול לדורות לפי השפת אמת קרבה ודבקות דווקא בתוך הצרה. הדבקות אליה מכוון השפת אמת מופיעה לכאורה מתוך מידת הביטחון של האדם, השלכת יהבו על הקב"ה "ואני בחסדך בטחתי יגל ליבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי", ומפרש הרב בעולת

ראיה יסוד הביטחון המעלה את האדם לתכונת קדושה עליונה הוא שהוא בטוח בחסד עליון וע"כ אין מקום לדאגה לשום עצבון כי יודעים אנו שחסד אל נטוי על כל יצוריו והננו נכנסים תחת כנפי חסדו בכל רגע".
שיהיו הימים הללו ימים מועילים לכולנו בעבודת ה', בתיקון המידות והמעשים, ימים של קרבת אלוקים.
ונסיים בדבריו המופלאים של החוזה מלובלין על הגמ' שאומרת משנכנס אב ממעטין בשמחה אומר החוזה שעם השמחה יוכל האדם למעט את חודש אב, ואין שמחה גדולה מקרבת אלוקים.

ערן שימל

שנאת חינם טהורה

שנאת חינם?

כולנו מכירים את המושג שנאת חינם, וכבר בשומענו את הצליל הזה אנחנו נזכרים בחורבן, שממה, דברים נוראים וכו'... ובצדק!!!

אבל אם נתבונן במושג עצמו "שנאת חינם" הרי מעורר שאלה גדולה: האם באמת יש דבר כזה שנאה "סתם" על כלום?! הרי ניקח לעצמנו דוגמא לאחד שנשאל אותו "מדוע אתה שונא את פלוני?" והוא יענה "סתם, בא לי!" נשאל ישירות "אין לך סיבה?! סתם?!" בוודאי לא נמצא דו שיח כזה וא"כ הרי אדם זה שטני ביותר - אוהב את השנאה?

מקור השנאה

אלא שמרן הרב קוק זצ"ל מעלה אותנו לשורשי הדברים כיצד חז"ל הביאו לנו מושג כזה. צריך להעמיק בשורשי הדברים – המציאות היא שהבורא ב"ה מקור כל הדעות והשיטות, ובעולם העליון בשורשי הבריאה אין מחלוקות, הכל מאוחד, אבל, בעולמינו שכל אחד הוא מתגדר בגבולו – בייחודו ואין כל אחד נוגע בגבול חברו (שכל אחד הוא ברכה בפנ"ע) הרי מראש כל אחד שונה מהשני וממילא אני זה לא אתה ואתה זה לא אני, אמנם אנחנו שתי קצוות של עולם האמת אך מכל מקום קצוות!!!

ולפי הבנה זו, מותר לשנוא! בהבנה שכל אחד הוא ברכה שנתן בו ה' יתברך בעצם חייו, ולמה לשנוא? בלי סיבה מסויימת שהמצאתי או שקרה לי, אלא חינם, כלומר מעצם זה שאנו שונים בסגנון נפשתינו וזו הסיבה האמיתית למחלוקת!

ואם הבנו לעומק יסוד זה, כל המחלוקות והשנאות שנובעות לכאורה מאיזה סיבה כל שהיא שהרי הוא עשה לי כך וכך או אמר לי כך וכך הרי כל זה אינה הסיבה האמיתית אלא הסיבה האמיתית היא שמעצם זה שאנו שניים אנו שונאים כי אנו שונים.

ענווה

אז לפי זה – מותר לשנוא? בוודאי שלא!! "לא תשנא את אחיך בלבבך!" אלא כאן נכנס גורם חשוב, ערך עליון – ענווה. מבלעדיה הרי השונות הופכת לגורם מאיים שהרי ככל שאין ענווה הרי השליטה שאני רוצה להחזיר את עולמי לכל מקום – לצאת מגדרי – הרי היא מאיימת. כלומר השנאת חינם בעייתית וגורמת חורבן רק כשאין ענווה אך בהתחבר לשונות ערך הענווה הרי אנו יודעים שכל אחד הוא ברכה בגבולו.

*אנא, בגלל חומרת הנושא כל מי שלא הבין שיתקשר לברר.

האם לא נתקענו מזי בהיסטוריה, מדוע צמים על בית שחרב לפני

למעלה מאלפים שנה?

מדוע בכלל אנו מתגעגעים לבנין בית המקדש?

כשאנו מתגעגעים וכוספים לבית המקדש אין אנו מדברים רק על המבנה, אלא על מדרגת חיים שלמה, הראויה לנו ואף מעותדת לנו, ששיאה מתגלה בבית הזה. בית המקדש. בבית שני אחר שירדנו ממעלתינו המבנה איבד את ערכו, על זה אמרה בת קול לנבוזראדן בית שרוף שרפת, קמח טחון טחנת

גם אם אינינו במדרגה מה רע שלפחות את בית המקדש עצמו יהיה לנו? החיים אינם מתחילים מן החוץ, אלא החוץ החיצוניות החומריות, היא גילוי של הפנים, כך היה בית המקדש ביטוי של הקשר בין שמים לארץ, של החיים הישראלים במילואם, יחד עם זה הוא היה גם ניוו של עולם שעליו נאמר מי שלא ראה את בית המקדש בתפארתו לא ראה בניין מפואר מימיו אך אין זה יופי חיצוני כמו שאנו מכירים, כי יופי כזה אמר עליו שלמה שקר החן והבל היופי, כלומר היופי מטעה ומבלבל, אך יופיו של בית המקדש הוא איננו שקר, אלא ביטוי של אמת גילוי של הקודש הפנימי שפורץ החוצה גם במימדי היופי, אגב היופי הזה הופיע בבני אדם, כך נאמר על רבי יוחנן שיופיו היה משאריות אותה תקופה של בית המקדש הוא היה "משפירי דירושלים" שחשף את זרועו כל החדר הוא וקרן, מהיופי. כל כל אלה הם גילויים ביטויים של הקודש הפנימי שמגיע עד העולם החומרי, וכשהפנים של עם ישראל הלך והתדרדר, גם הצד החיצוני הלך ואיבד את ערכו, עד שהגיע לכדי חורבן וכשרבנונו של עולם שרף את בית המקדש הוא מימלא היה שרוף, כלומר מדרגת החיים שלנו נפגמה בחטאינו, ומשום שלא עשינו תשובה. מכל קדושתו והודו של בית המקדש נשאר רק "המכה בפטיש" השלמת המלאכה, מבנה שחרכתו החיצונית היתה רק עניין של זמן, אולי במשל פשוט יותר כשאדם נפטר גופו בהתחלה עדין נראה חי, כאדם ישן, עד שמגיע השלב בו הוא מאבד את צורתו החיצונית, אך האדם מת הרבה לפני כן.

האם זו הסיבה שאי אפשר לבנות את בית המקדש בימינו?

בדיוק, קודם עלינו להיות ראויים לך להגיע לטהרה הראויה, אנו, אלא להחזרת קומתנו, התאמת החיים שלנו אל הגודל הראוי לנו כאומה ישראלית, על החזרת השכינה לציון, שכאשר התנאים הללו ימולאו יהיה מקום לבית שיופיע את הקודש, זה השלמת התהליך של השכינה שחוזרת למקומה. אך בינתיים מאז שחרב הבית השכינה ירדה לגלות יחד איתנו, וכל העולם נפגם, כל הקידמה שאנו רואים כיום היא בחיים החיצוניים אך כפנים העולם היה בתרדמת, גם אנו חיינו את חיינו לא לגמרי בצורה של עם ישראל אלא בתור פרטים בלא לאום בלא לב חי, מהאומה החיה נשארו עצמות יבשות,

- עד מתי העולם יהיה בתרדמת?

- האמת היא שרבונו של עולם מעיר אותנו מחיה את העצמות היבשות, כבר ארבע מאות שנה הולך ומעיר "קול דודי דופק" דופק בקול גדול ומעיר אותנו משנת הגלות ומעורר את ליבות ישראל

לשוב לארץ ולהקים את ישראל מעפר הגלות, ישראל מתעוררים והעולם כולו הולך ומתעורר. הגלות היא כקבר ואנו עתה קמים לתחיה. כמו שאומר יחזקאל בחזון העצמות (פרק לז)

"כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְדֹד הַנְּה אֲנִי פָתַח אֶת קְבֻרֹתֵיכֶם וְהֵעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקְבְּרוֹתֵיכֶם עַמִּי וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל אֶדְמַת יִשְׂרָאֵל" בתחילה מתקבצים העצמות היבשות לעיני יחזקאל "תִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ: וְרֵאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גְּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרָם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְּמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: עַד שֶׁהֲגוּף הַיִּשְׂרָאֵלִי שָׁל עִם יִשְׂרָאֵל יִבְנֶה יִקְרוּם עוֹר וְגִידִים, עִם יִשְׂרָאֵל חוֹזֵר לֵהִיּוֹת יֶחֶד כְּאוֹמֶה, וּבִשְׁלֵב הַבָּא אוֹמֵר רְבוּנוּ שָׁל רְבוּנוּ שָׁל עוֹלָם הַנְּבֵא עַל הַרוּחַ וְאִמְרַת אֵל הַרוּחַ מֵאֲרִבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ וּפְחֵי בְּהַרְוִיגִים הָאֵלֶּה וַיִּקְוּ: כְּלוֹמֵר שֵׁלֵב רֵאשׁוֹן עַמִּי מִתְקַבֵּץ בְּאַרְצוֹ וּבִשְׁלֵב הַשְּׁנִי מִגִּיעָה הַרוּחַנוּת.

דומה לחלוצים שבנו את המדינה אך לא עסקו ברוחו המיוחדת של עם ישראל? נכון מאוד, כמו תינוק שבתחילה עסוקים בבגוף שלו הוא אוכל שותה וישן, אח"כ עולם הרגשות מתפתח, ובשלב הבא מקבל דעת ויחד איתו עול מצוות, ע"כ כעת יחד עם המשך בניין הגוף עלינו לעסוק בבניין הרוח האומה צריכה אנשי משק ואנשי נשק וכן אנשי רוח שעושים ברוח הישראלית המיוחדת, איש על מחנהו ואיש על דיגלו. כל זה מכין את הקרקע לשלב הבא אין זה חייב להיות מיד זה יכול גם לקחת הרבה שנים מאות אולי אלפים

ומהו השלב הבא?

כשהבריאות הישראלית תשוב ונתעלה למדרגה הראויה יבנה בית המקדש בהוראה אלוקית, והוא ישמש כבית חיינו, כלב לישראל דרכו החיות האלוקים תופיע עלינו ודרכינו לעולם כולו, והכל יתעלה, אנו שואפים לקחת חלק במהלך הזה להגיע להיות ראויים למדרגה הזו, לשם כך עלינו להמשיך ולהתקדם לצפות לישועה לא במובן של צופים מן הצד אלא כפעילים במהלך, מתוך אימון בתהליך הזה אנו מתמלאים עוז וגבורה לפעול, לעלות, להרפא להתנקות להרבות אהבת חיים ומידות טובות תורה ומצוות, ובמיוחד להכיר את התורה במלואה, תורת ארץ ישראל המלמדת אותנו על תפקידינו כעם שנועד לספר תהילת ה' בעצם חייו, כך אנו עוברים את תהליך הגאולה הזה בצורה פעילה בהכרה מלאה ולא כנגררים אחר המאורעות.

זאת גם סיבת הצום, לזכור שהתהליך עדיין לא הושלם נכון אנו מתקדמים ואנו מודים על כל מה שקיבלנו עך אם זאת עדיין יש חסרונות עדיין יש דברים שצריך לתקן ויש דברים שצריך לקדם. א"כ אין זה רק זכרון היסטורי אלא זה רלוונטי לחיים שלנו כעת ובכל יום.